

Fröblandningar SamZoner 2018 Blandade erfarenheter

SamZonsseminarium Odling i Balans årsmöte 15 mars 2019

Petter Haldén, Hushållningssällskapet

© Petter Haldén

Hushållningssällskapet

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

SamZon

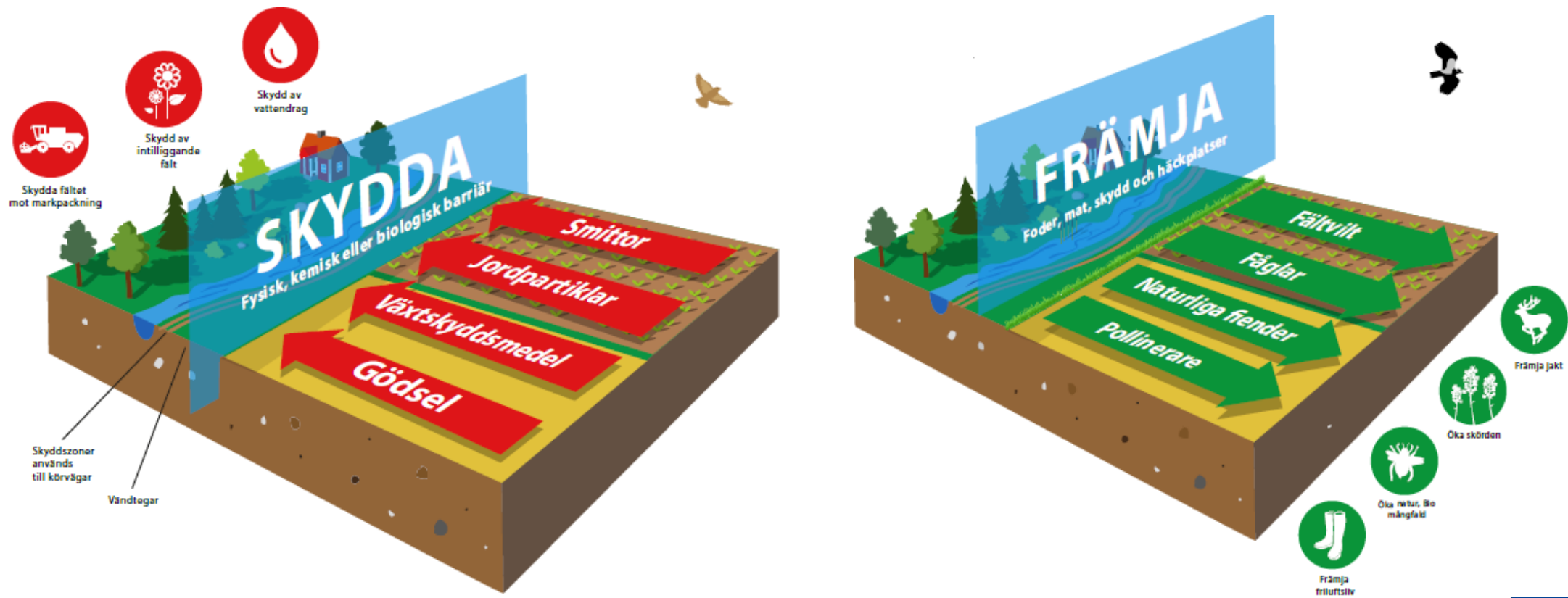

Illustration. H.von Corswant

Skyddszoner med gräs – *skyddar* vatten mot växtnäringsämnen och bekämpningsmedel

Främjar tämligen lite

Främja biologisk mångfald

Storspov

Vitfläckig guldvinge

Biologisk mångfald – generellt litet bidrag till TB3!

Blombock på åkervädd

Ekosystemtjänster är:

"alla produkter och tjänster som naturens ekosystem ger människan och som bidrar till vår välfärd och livskvalitet. Pollinering, naturlig vattenreglering och vattenrening är några exempel". (Naturvårdsverket)

Eller

"Den biologiska mångfald som gagnar oss"

Ekosystemtjänster, exemplet gynna naturliga fiender till skadegörare

Rosenstarar mot gräshoppor, Xinjiang, Kina.

Ekosystemtjänster exemplet pollinering

Raps och bönor skörd + 10-20%.

Klöverfrö + 98%.

Frukt, bär och grönsaker.

*Globalt värde insektspollinering,
ca 1500 miljarder/år!*

Ekosystemtjänster exemplet pollinering

2% av världens pollinatörer står för 80% av pollineringen.

I Sverige klarar vi pollinering av raps med 2-3 humlearter och honungsbin.

Vad ska vi med resten till?

A photograph of two men standing in a field. The man on the left is wearing a high-visibility yellow and blue jacket, blue pants, and black rubber boots. He is also wearing a black cap with a radio. The man on the right is wearing a blue and white plaid shirt, dark pants, and a black cap with a red and blue stripe. They are standing in a field with a deep furrow running between them. The background shows a line of trees and a small building in the distance.

Krav på fröblandningar

- Ej uppföröka skadegörare kålväxter
- Mycket blommor/SEK
- Etableras med vanliga maskiner
- Rationell skötsel
- Inga nya ogräs tack
- Skall passa skapligt med regelverk

KLÖVER

Gul sötväppling & rödklöver

Hidinge juni 2017

Cikoria & blomfluga

Kummin

Honungsört som skyddsgröda för insådd

Bra funktion torr och varm sommar

Hacksta september 2018

Cikoria & blomfluga

Getärt, Brunnby, Vstm juni.

Vallhumla i getärt

Fröblandningar

- Fleråriga gräsdominerade (7-10)

Huvudfunktion	Körväg/vändteg (hårt slitage)	Körväg/vändteg (lågt slitage)	Övervintring för jordlöpare	Viltskydd Grön barriär
Andra funktioner	Beträda, Mot vägsalt	Pollinerare, Beträda	Viltskydd, Grön barriär	Biobränsle
Fröblandning (kg/ha)	Fröblandning 7 20 kg ängsgröe + 5 kg rödsvingel + 1 kg vitklöver	Fröblandning 8 4 kg ängssvingel + 4 kg rödsvingel + 0,5 kg vitklöver + 0,5 kg rödklöver	Fröblandning 9 7,5 kg hundäxing + 7,5 kg timotej + 5 kg rödsvingel + 5 kg rörsvingel	Fröblandning 10 Rörflen
Utsädesmängd	25 kg/ha	9 kg/ha	25 kg/ha	15 kg/ha
Pris (kr/ha)	825	450	1025	1500

Fröblandningar

- Fleråriga Ängsfröer (19)

© Petter Haldén

Huvudfunktion	Pollen/nektar biodiversitet
Andra funktioner	Pollen/nektar pollinatörer
Fröblandning	Fröblandning 19 Svenskt ängsfrö Svensk ängsfröblandning från Pratensis – Normaläng. Rölleka, blåklocka, rödklint, vädtklint, brudbröd, gulmåra m.m.
Utsädesmängd	30 kg/ha
Pris (kr/ha)	30 000

Hushållnings
sällskapet

VÄXTråd

Svenskt
Växtskydd

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Hampa, Felina 32. Hacksta 14 augusti, Hidinge 1 september.

bergfink

bofink

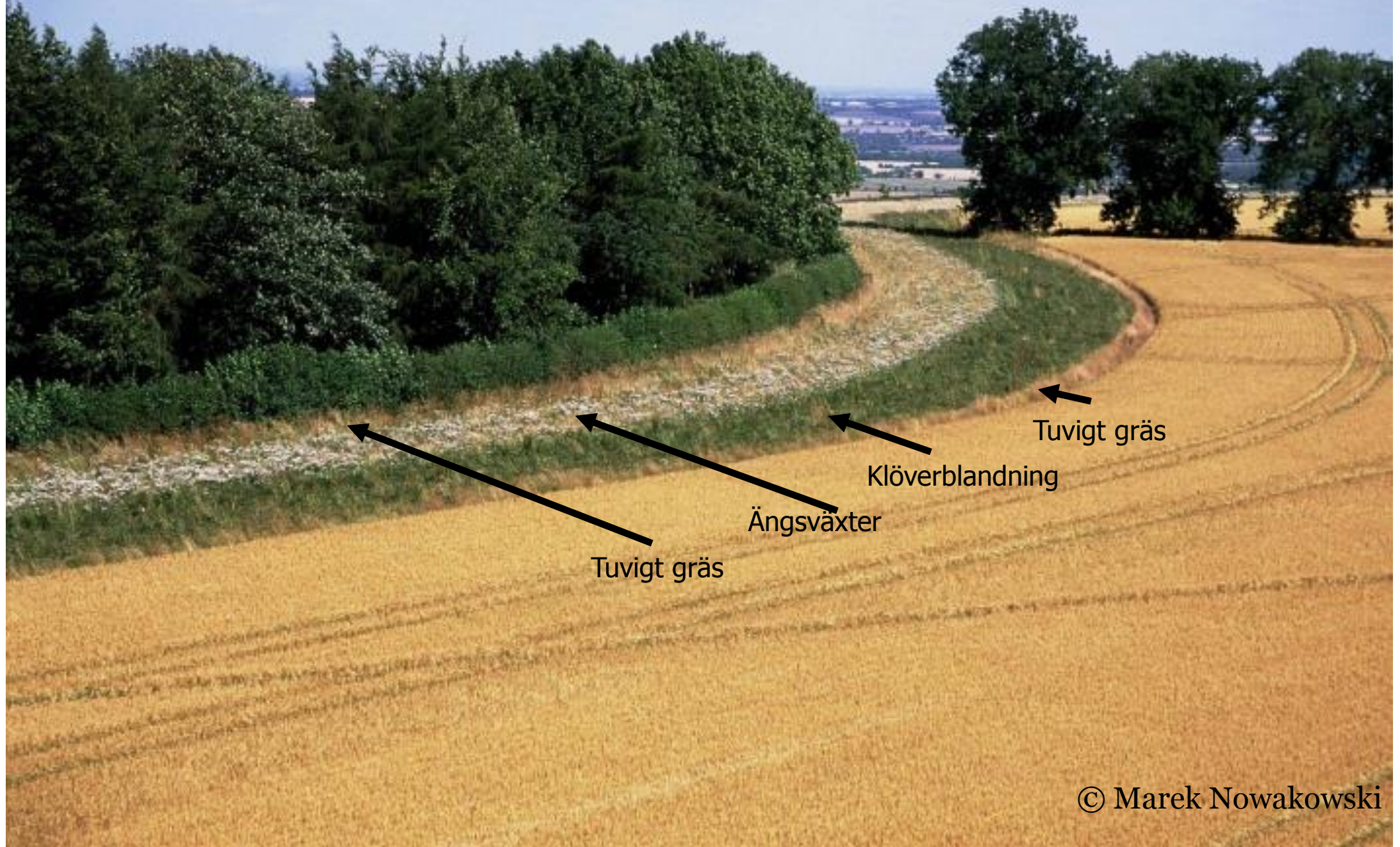
Bergfinkar mm i solrosor

Hidinge, oktober 2018

Ettårig remsa honungsört/bovete.
Ojämn etablering, bovete dominerar. Uppslag av tistel
Tisby, 14 augusti resp 1 september

SamZoner kan kombineras till Sandwichzoner. Engelsk förlaga

Tuvigt gräs

Klöverblandning

Ängsväxter

Tuvigt gräs

SamZoner 2018 Putsning och skörd

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Hushållnings-
sällskapet

VÄXTråd

Lantmännen

Svenskt
Växtskydd

© Petter Haldén

THE GOLDEN RULES.

Poor management = Poor results

- **FLOWER SEED DEPTH IS CRITICAL** =sådjup
- **SOW AT THE CORRECT TIME OF YEAR** =såtid
- **PERENNIAL SPECIES MAY NEED REPEATED CUTTING
IN YEAR ONE TO REDUCE WEEDS/GROWTH..**

=fleråriga växter kan behöva slås för att undvika ogräsuppförökning

CUTTING ANNUALS MEANS NO SEED =DEAD
CUTTING PERENNIALS MEANS FLOWERS NEXT YEAR

= om man putsar ettåriga växter då blir det inga frön

= putsar man fleråriga då blir det blommor nästa år

Marek Nowakowski
Temadag 2017

**2013 Year one
mown 6 times**

Mowing= klippa, slå, putsa

**MOWING DOES
NOT
KILL PERENNIALS**

**Same field in 2014
year 2**

Baljväxtblandning med lusern, rödklöver, vitklöver, alsikeklöver och käringtand.
Etablerad i renbestånd maj 2011, Skördad/putsad i juli 2013-2017.

Hidinge september 2013

OPUTSAT

PUTSAT/SKÖRDAT

Art	kg/ha	kr/kg	kr
Blålusern	2	130	260
Alsikeklöver	2	75	150
Rödklöver	2	100	200
Vitklöver sortbl.	2	75	150
Käringtand	2	100	200
Svartkämpar	2	110	220
Totalt	12		1180

Hidinge september 2014

Hidinge september 2015

Hidinge september 2017

Brunnby, Vstm, september 2014.

Sådd i renbestånd i juli 2014. **Bedrövlig uppkomst**

Brunnby, juli 2015
Lite mindre bedrövligt
Putsat ca 15 juli.

GRÄS

BALJVÄXTBLANDNING

GETÄRT

Brunnby, september 2015 – kanon!

BALJVÄXTBLANDNING

© Petter Haldén

A group of people, including adults and children, are harvesting tall grass in a field. One man in a blue shirt has his arms raised in celebration. A woman in a grey shirt is cutting grass with a scythe. A man in a white shirt is bending over, working with the harvested grass. Two young children are also present. The background shows a vast green field under a blue sky with some clouds.

Putsning/skörd

”Dödar” ettåriga växter – inget frö (= bra)

Fleråriga växter blommar om (= bra)

Rotogräs bekämpas

Tänk grüngödslingsvallar!

Putsa/skörd efter peak bloom

Skörda bäst men svårast

[illegible]